KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 10 december 2003

om ett förfarande enligt artikel 81 i EG-fördraget och artikel 53 i EES-avtalet

(Ärende COMP/E-2/37.857 – Organiska peroxider)

[delgivet med nr K(2003) 4570 slutligt och rättelse K(2004) 4]

(Endast de engelska, spanska och tyska versionerna är giltiga)

(2005/349/EG)

Den 10 december 2003 antog kommissionen beslut C(2003) 4570 slutligt om ett förfarande enligt artikel 81 i EG-fördraget och artikel 53 i EES-avtalet. Den 7 januari 2004 godkände kommissionen genom det skriftliga förfarandet E/2/2004 (C(2004) 4) en rättelse till de tyska och spanska versionerna av beslut C(2003) 4570 slutligt. I enlighet med bestämmelserna i artikel 21 i förordning nr 17 [1] offentliggör kommissionen härmed parternas namn och huvuddragen i beslutet, med hänsyn tagen till företagens berättigade intresse av att skydda sina affärsintressen. En icke-konfidentiell version av beslutets hela text finns på ärendets giltiga språk och kommissionens arbetsspråk på GD Konkurrens hemsida http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

I. SAMMANFATTNING AV ÖVERTRÄDELSEN

Parter som omfattas av beslutet och överträdelsens art

(1) Detta beslut riktar sig till följande företag och företagssammanslutningar:

— Akzo Nobel Chemicals International BV.

— Akzo Nobel Polymer Chemicals BV.

— Akzo Nobel NV.

— Atofina SA.

— Degussa UK Holdings Limited.

— Peroxid Chemie GmbH & Co. KG.

— Peroxidos Organicos SA.

— AC Treuhand AG.

(2) De stora producenterna av organiska peroxider 1971 var Akzo Nobel Chemicals International BV och Akzo Nobel Polymer Chemicals BV, Luperox GmbH (som senare blev en del av det stora tyska dotterbolaget Atofina SA), nedan Akzo och Peroxid Chemie GmbH & Co. KG. De har ingått och fortlöpande varit parter i avtal som strider mot artikel 81.1 i EG-fördraget och artikel 53.1 i EES-avtalet och som omfattade hela eller en väsentlig del av gemenskapen och EES-området. De avtalade om marknadsandelar, fastställde priser, avtalade om och införde ett prishöjningssystem, delade upp kunder mellan sig och inrättade ett system för att övervaka avtalen och deras efterlevnad. Peroxidos Organicos SA (1975–1999) medverkade i en särskild överenskommelse inom ramen för det övergripande avtalet. AC Treuhand AG (1993–1999) var också inblandat.

Överträdelsens varaktighet

(3) Parterna deltog i avtalet under följande perioder:

a) Akzo Nobel Chemicals International BV, Akzo Nobel Polymer Chemicals BV och Akzo Nobel NV: 1 januari 1971–31 december 1999.

b) Atofina SA: 1 januari 1971–31 december 1999.

[1] EGT 13, 21.2.1962, s. 204/62. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1/2003 (EGT L 1, 4.1.2003, s. 1).

c) Peroxid Chemie GmbH & Co. KG: 1 januari 1971–31 december 1999.

d) Degussa UK Holdings Limited: 1 september 1992–31 december 1999.

e) Peroxidos Organicos SA: 31 december 1975–31 december 1999.

f) AC Treuhand: 28 december 1993–31 december 1999.

Marknaden för organiska peroxider

(4) En organisk peroxid är en organisk molekyl som innehåller en peroxid, eller syre-syrebindning (-O-O-). Organiska peroxider är mycket explosiva och stora olyckor inom industrin är inte ovanliga. Organiska peroxider uppträder i fast form (vanligtvis som ett fint pulver), som vätska eller viskos. Organiska peroxider och blandningar där de ingår används som acceleratorer, aktivatorer, katalysatorer, tvärbindande substanser, verksamma ämnen, härdare, initiatorer och hjälpämnen. Peroxiderna kan delas upp i tre huvudsakliga användningsområden eller sju klasser.

(5) Organiska peroxider har en mycket viktig roll inom plast- och gummiindustrin, där deras tre huvudsakliga användningsområden är

a) polymerisation av termoplastiska hartser (så kallade högpolymerer eller ”HP”),

b) härdning av omättade termoplastiska hartser (så kallade omättade polymerer eller ”UP”),

c) tvärbindning (så kallad ”XL”).

(6) Kommissionen har konstaterat att verksamheten geografiskt sett är åtminstone EES-omfattande. Under överträdelsens sista år, 1999, täckte kartellen över 90 % av EES-marknaden i fråga om den berörda produkten. Denna marknads sammanlagda värde uppskattades det året till 250 miljoner euro.

Kartellens funktion

(7) År 1971 ingicks ett huvudavtal mellan de tre parterna Akzo, Peroxid Chemie och Atofina (f.d. Luperox). Detta bestod av underavtal för högpolymerer och termoplastiska organiska peroxider liksom uppdelning enligt regionala kriterier. Regionala underavtal berörde Frankrike (fram till 1992), Förenade kungariket (fram till 1992), Spanien (från slutet av 1975) och övriga Europa, och följde de huvudsakliga dragen och bestämmelserna i det övergripande avtalet. Ett underavtal om tvärbindande organiska peroxider ingicks 1983 och även det täckte de flesta europeiska länder. De olika underavtalen sammanföll i mycket med det övergripande avtalet. Exempelvis gäller alla underavtal samma period, system för ömsesidig kontroll och ersättning, parter, produkter, kunder och berörda aktörer.

(8) Syftet med huvudavtalet, som bygger på ett skriftligt avtal från 1971, var att behålla marknadsandelar och samordna prishöjningar. För att uppnå detta syfte kontrollerades detaljerade försäljningsuppgifter från de medverkande företagen noga av ett fristående organ (AC Treuhand från 1993), kunder delades upp och om marknadsandelarna avvek från vad som planerats utgavs ersättningar eller omfördelades kunder. Möten ägde rum regelbundet för att justera avtalets funktion. Avtalet innehöll flera underavtal om specifika produkter, sidoprodukter eller regioner. Underavtalen har ibland endast varat under en begränsad tid eller också införlivats i andra underavtal. Perorsa var inblandat i ett spanskt underavtal.

(9) AC Treuhand befanns ha överträtt artikel 81 i EG-fördraget och artikel 53 i EES-avtalet genom att ha anordnat möten, medla i konflikter, föreslå marknadsandelar och dölja fällande bevismaterial. AC Treuhand fungerade som en företagssammanslutning eller ett företag.

(10) Motsättningar inom kartellen uppträdde 1992 och kartellen upphörde i slutet av 1999 efter det att parternas försök att enas om andelar hade misslyckats. Vissa underavtal upphörde tidigare.

II. **BÖTER**

Grundbelopp

(11) Kommissionen anser att de inblandade företagen har begått en mycket allvarlig överträdelse. Överträdelsens art och geografiska omfattning är sådana att den måste betecknas som mycket allvarlig, och det oavsett om dess inverkan på marknaden kan mätas eller inte.

Differentierad behandling

(12) Inom kategorin mycket allvarliga överträdelser finns en bötesskala för att med hänsyn till de överträdande företagens faktiska ekonomiska möjligheter att väsentligt skada konkurrensen fastställa böter på en tillräckligt avskräckande nivå. Med en marknadsandel på mer än 40 % av den totala marknaden är Akzo den största producenten och bör följaktligen hamna i den första kategorin. Atofina och Peroxid Chemie bör med sina marknadsandelar på omkring 20–25 % placeras i kategori nummer två. Perorsa, med en marknadsandel på mindre än 5 % i Europa, bör placeras i den tredje kategorin.

(13) Degussa UK Holdings (f.d. Laporte plc.) är sedan den 1 september 1992 moderbolag för Peroxid Chemie och bör placeras i samma kategori som Peroxid Chemie, eftersom bolaget gemensamt med Peroxid Chemie är ansvarigt för Peroxid Chemies olagliga verksamhet.

(14) För fastställandet av böter konstateras att ansvarsfördelningen mellan Peroxid Chemie och Degussa UK Holdings är följande. Peroxid Chemie var part i avtalet från den 1 januari 1971 till den 31 december 1999, och Degussa UK Holdings är solidariskt ansvarigt för den period som bolaget ägde Peroxid Chemie, det vill säga från den 1 september 1992 till den 31 december 1999.

(15) AC Treuhand beaktas separat. Kommissionen är medveten om att beslut som riktar sig till ett företag eller en företagssammanslutning med denna roll i en kartell till viss del är något nytt. Detta är något som måste beaktas när bötesnivån skall fastställas. Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen det lämpligt att AC Treuhand åläggs böter på 1 000 euro.

(16) Med tanke på företagens storlek och sammanlagda resurser anser kommissionen att grundbeloppet för Akzo och Atofina bör justeras, för att böterna skall få tillräckligt avskräckande effekt.

Varaktighet

(17) Kommissionen har fastställt att Akzo, Atofina, och Peroxid Chemie har överträtt artikel 81.1 i EG-fördraget från den 1 januari 1971 till den 31 december 1999, Perorsa från åtminstone den 31 december 1975 till den 31 december 1999 och Degussa UK Holdings från den 1 september 1992 till den 31 december 1999. AC Treuhand fungerade som ett företag eller en företagssammanslutning från den 28 december 1993 till den 31 december 1999.

(18) När kommissionen beräknar böterna utgår den från hela månader och fastställer därför överträdelsens varaktighet till 29 år (Akzo, Atofina och Peroxid Chemie), 6 år (AC Treuhand), 7 år och 4 månader (Degussa UK Holdings) samt 24 år (Perorsa). Peroxid Chemies överträdelse delas upp i två perioder: en när företaget var ensamt ansvarigt (21 år och 8 månader) och en när det delade ansvaret med moderbolaget Degussa UK Holdings (7 år och 4 månader).

(19) Kommissionen anser att överträdelsen var långvarig (mer än fem år) i fråga om AC Treuhand, Akzo, Atofina, Degussa UK Holdings, Peroxid Chemie och Perorsa. Basbeloppet för Akzos och Atofinas böter för därför ökas med 245 %. Basbeloppet för Peroxid Chemies böter bör öka med 207,5 %. Basbeloppet för Peroxid Chemie/Degussa UK Holdings böter bör öka med 70 %. Basbeloppet för Perorsas böter bör ökas med 220 %. Siffrorna bygger på en tioprocentig årlig ökning under de senaste tjugo åren av överträdelsen (1980–1999) och en femprocentig ökning per år för den del av överträdelsen som ägde rum för 21–29 år sedan (1971–1979).

Försvårande omständigheter

(20) Atofina har tidigare dömts till böter för inblandning i fyra karteller och Peroxid Chemie/Degussa UK Holdings har tidigare dömts till böter för inblandning i en kartell. Upprepade överträdelser anses därför utgöra en försvårande omständighet.

(21) Kommissionen anser därför att basbeloppet för Atofinas böter bör ökas med 50 % eftersom kommissionen redan tidigare riktat ett väsentligt antal beslut till det företaget i tidigare kartellärenden och att Degussa UK Holdings och Peroxid Chemies basbelopp bör ökas med 50 % eftersom kommissionen riktat ett tidigare beslut i ett kartellärende till dem, endera direkt (Degussa UK Holdings) eller via moderbolaget (Peroxid Chemie).

Förmildrande omständigheter

(22) Atofina underbyggde kommissionens argument att kartellen varat i över 29 år.

(23) Enligt rättviseprincipen föreslås särskilda förmildrande omständigheter eftersom Atofina samarbetat utöver meddelandet om befrielse från eller nedsättning av böter. De förmildrande omständigheterna förhindrar att Atofina betalar mer böter med anledning av att företaget samverkat än det skulle ha gjort om det inte samverkat.

(24) Med anledning av det ovanstående anser kommissionen det lämpligt att minska basbeloppet på 94,19 miljoner euro eftersom Atofina samarbetat utöver meddelandet om befrielse från eller nedsättning av böter.

Tillämpning av omsättningsgränsen på 10 %

(25) Den gräns på 10 % av den världsomspännande omsättningen som avses i artikel 15.2 i förordning nr 17 är tillämplig på Perorsa och Peroxid Chemie.

Tillämpning av meddelandet från 1996 om befrielse från eller nedsättning av böter i kartellärenden

Befrielse eller mycket väsentlig nedsättning av bötesbeloppet (Avsnitt B: nedsättning med 75–100 %)

(26) Akzo befrias från böter eftersom de var först med att anmäla kartellen till kommissionen.

Väsentlig nedsättning av bötesbeloppet (Avsnitt D: nedsättning med 10–50 %)

(27) Atofinas böter nedsätts med 50 % eftersom de samarbetat under kommissionens utredning. Bland de företag som kan beviljas väsentlig nedsättning av böter var Atofina först med att samarbeta med kommissionen och bistod med det mest värdefulla materialet. Liksom övriga företag som samarbetade med kommissionen bestred det inte heller i sak de faktiska omständigheter som kommissionen grundade sin talan på.

(28) Peroxid Chemie och Degussa UK Holdings beviljas nedsättning med 25 % eftersom de samarbetat med kommissionen under utredningen. Det bevismaterial som tillhandahölls kom dock senare och var mer begränsat än det Akzo och Atofina bistod med.

(29) Perorsa var sist med att samarbeta och beviljas nedsättning med 15 %.

Betalningsförmåga

(30) Inget företag har betalningssvårigheter.

Beslut

1. Följande böter skall åläggas:

a) Akzo Nobel Polymer Chemicals BV, Akzo Nobel NV, Akzo Nobel Chemicals International BV, solidariskt ansvariga	0 euro
b) Atofina S.A.	43,47 miljoner euro
c) Peroxid Chemie GmbH & Co. KG	8,83 miljoner euro
d) Peroxid Chemie GmbH & Co. KG och Degussa UK Holdings Limited, solidariskt ansvariga	16,73 miljoner euro
e) AC Treuhand AG	1 000 euro
f) Peroxidos Organicos SA	0,5 miljoner euro

2. De företag eller företagssammanslutningar till vilket detta beslut riktar sig skall omedelbart upphöra med överträdelserna om de inte redan har gjort det. De skall avhålla sig från att upprepa alla handlingar eller beteenden som detta överträdelseärende gäller, samt alla handlingar eller beteenden som har samma eller liknande syfte eller verkan.